REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi invoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 257. Braşov, Miercuri 21 Noemvrie (4 Decemvrie). 1907.

Din causa sfintei sărbători de mâne, Miercuri, ziarul nu va apărea până Joi sara.

Demonstraţiile antiprusiane.

Incurcăturile de tot soiul, ce caracterisează viaţa publică în monarchia noastră dualistă, sunt în ajun de a se mai inmulţi cu una. Şi până acuma s'a simţit antagonismul cel mare, ce există între germanism şi slavism, din când în când şi în raporturile dintre Austro-Ungaria şi Germania. S'a ivit ici colo câte o mică dar trecătoare indispoziţiune în aceste raporturi proclamate oficial ca cele mai amicabile, ba chiar cordiale. Mai totdeauna prilejul la aceste mici nemulţumiri l'a dat câte o isbucnire a Slavilor din parlamentul austriac contra unor măsuri sau curente ce se iviau în imperiul german, având caracterul de persecuţiune a Slavilor. Aşa de pildă a fost când cu expulsarea în massă a lucrătorilor de naţionalitate cehă din Austria. Atunci s'a interpelat în Reichsrath şi a urmat o remonstraţiune straşnică a guvernului german în contra oricărui amestec în afacerile interioare ale Germaniei, iar guvernul din Viena s'a grăbit să facă declaraţiuni liniştitoare.

Cu ocasiunea discuţiunei asupra proiectului antipolon al guvernului prusian, unul din conducătorii cehi a protestat în camera austriacă, cum ştim, şi în contra relei tractări şi a prigonirii, ce o întâmpină în Prusia pe lângă Poloni şi indivizii de naţionalitate cehă. Ne putem explica mai bine, de ce au ţinut Cehii să accentueze faptul, că conaţionalii lor în Germania sunt tot aşa de rău văzuţi ca şi Polonii, dacă vom avea în vedere, că în programul politic al pangermanilor Cehii din Boemia sunt prezentaţi ca un ic străin vârât în trupul germanismului, care în interesul acestuia trebue să fie cu ori-ce preţ delăturat, Nu numai Polonii din Posnania şi ai Cehii, cari despart pe Germanii de nord de cei din sudul Austriei, sunt aşadar condamnaţi de politica pangermană a fi înecaţi cu timpul în marea germană. Aşa celpuţin se prezentă în imaginaţiunea pangermanilor patria lor viitoare.

Să trecem însă peste aceasta parantează şi să continuăm firul început. Măsurile de forţă extra-ordinare, ce voeşte să le ia Prusia în chestiunea polonă, au deşteptat cel mai adânc resens la toţi Slavii din Austria. In primul rând sunt fireşte Polonii galaţieni, cari protestează şi demonstrează în favorul conaţionalilor lor din afară ameninţaţi. Deja mişcarea polono-filă a Slavilor austriaci, a avut răsunet în dieta prusiană, unde a fost declarată de un amestec îndrăsneţ, care poate numai strica causei polone din Prusia. S'a zis, că orice s'ar petrece în afară de graniţele imperiului nu poate să altereze câtuşi de puţin mersul politicei prusiane. S'a afirmat, că nu le pasă Germanilor de orice fel de demonstraţii s'ar face pentru Polonii din Prusia, peste graniţă.

Cu toate astea credem, că guvernul german nu va trece aşa uşor peste demonstraţiile antigermane, ce s'au făcut în Lemberg, drept ilustraţie a protestului polon din Reichsrath. In Lemberg s'a ţinut Duminecă un mare meeting de protestare. Primarul oraşului a apelat la delegaţiunea polonă în Viena, ca să facă în viitor altă politică exterioară, cu alte cuvinte un fel de ameninţare, că dacă guvernul prusian nu-şi va retrage proiectul de expropriare, Polonii din Austria, cari au influinţă la guvern, vor iniţia o luptă energică pe toată linia în contra Germaniei.

Mulţimea, ca de obiceiu la asemenea ocasiuni, a voit să demonstreze şi înaintea consulatului german, dar a intervenit poliţia. Totuşi a succes o demonstraţie, cu bombaroarea ferestrilor, la locuinţa noului consulat german. S'a protestat în fine în contra d-lor Bülow şi Aehrenthal.

Demonstraţiile acestea pot uşor să aibă urmări, cari să aducă mare turburare în situaţiunea interioară şi aşa destul de încurcată a monarchiei noastre. Accentuarea mai cu putere a luptei dintre slavism şi germanism, deja de mult declarată, poate în împrejurările actuale să aibă chiar o înrâurinţă fatală asupra stărilor actuale austro-ungare. Suntem însă de părere, că comit o mare eroare puternicii zilei din Ungaria, dacă cred că din această luptă va putea ieşi vr'odată ceva bun şi favorabil pentru ei şi idealurile lor.

»Bud. Hirlap« şi Dr. E. Babeş. La întrebarea »Telegrafului R.« de ce numitul ziar maghiar respunsese aşa de brusc prin articolul »Politică pe culoare«, acţiunei de împăciuire a lui E. Babeş tot *Jancso B.* vine acum cu un lung articol prim, de lămurire. Ne surprinde tonul îmblânzit de atuncea, şi nu ştim ce inspiraţie să găsim în el. Bineînţeles, condiţiile de pace din parte maghiară, rămân tot cele vechi. Zice şi acum: »egalitatea deplină naţională, nu poate fi pe baza împăciuirei«, apoi »politica naţionalistă a guvernului poate fi numai o politică energică şi categorică«, pretinzând »recunoaşterea din partea naţionalităţilor, că a se supune este chiar interesul lor«, căci »ori ce iniţiativă de pace, venită dela guvern, ar fi numai interpelat ca o slăbiciune a lui«.(!!) Găsim însă un alt pasaj, care denotă toane de pocăinţă dacă nu vor fi numai ochi dulci şi aceştia: »Cât e pentru Maghiari pacea va fi uşor de garantat. Căci, cine are numai un miez de simţ de dreptate şi un dram de prevedere politică, neapărat îşi va da seamă, că idea de stat maghiar, nici când nu a făcut pretenziunea în trecut, şi nu va face-o nici în viitor, dacă nu va fi silită pe urma tendinţelor politice de caracter revoluţionar, — pretenziunea de a-şi jertfi naţionalităţile individualitatea lor etnică, limba, cultura, nici măcar particularităţile locale şi subiective.«

Banca naţională maghiară. Secretarul camerei comerciale din Austria de jos, *R. Riedl*, distins economist, publică în »N. W. T.« un articol, schiţând un nou plan pentru cazul dacă Banca Austro-Ungară, va fi separată. El propune un cartel stabil şi organic între cele două bănci autonome, ungară şi austriacă.

Deputaţii croaţi, au ţinut eri după ameaz o conferinţă, la care s'au prezintat în număr complet. Veştile ce s'au strecurat în public, spun că s'ar fi luat hotărârea de a se obstrua neînduplecat proiectul de autorizare.

In chestia şcoalelor noastre.

O ştire îmbucurătoare ne soseşte din comuna *Hălchiu* de lângă Braşov, una din cele mai mici comunităţi bisericeşti gr. or. române din tractul Braşovului.

In faţa situaţiunei grave create şcoalelor noastre prin legea Apponyi, comitetul parochial din Hălchiu s'a ocupat în trei şedinţe continuative cu chestiunea ardentă: ca ce să facă pentru a susţinea şi pe viitor şcoala poporală din comuna lor aşa precum li s'a dat în îngrijire şi spre păstrare de cătră inaintaşi. In cele trei şedinţe membrii comitetului s'au ocupat în mod amănunţit cu proiectul şcolar şi cu instrucţiunile primite din partea sinodului metropolitan, ţinut vara trecută la Sibiiu, şi după o desbatere deamnă, au luat Sâmbăta trecută cu unanimitate următoarea decisiune laudabilă:

Deoarece numărul copiilor, cari cercetează şcoala primară din Hălchiu, este deaba de 64 (legea admite până la 80 copii într'o şcoală cu un singur învăţ.) şi deoarece acest număr de copii de 10 ani de zile nici n'a crescut nici n'a scăzut, prin urmare şi în viitorul mai apropiat nu va trece de 80, — comitetul *reduce cele două posturi de învăţători la un singur post,* (în anii din urmă au funcţionat un învăţător definitiv şi unul provizor) *şi asigură acestuia, începând cu anul viitor, o leafă anuală de 1000 cor. şi cvincveniile prescrise de 1000 cor. la olaltă deci o leafă de 2000 cor.*

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Tipuri şi caractere.

După Theophrast.

Linguşitorul.

Linguşirea se poate explica ca o purtare tărăitoare, josnică, în procedură, socotită în favorul aceluia, care se ocupă cu ea.

Linguşitorul e un om, care în mersul pe stradă şopteşte încet protectorului său: »Observi, cum te fixează oamenii cu privirile? Aceasta nu se întâmplă cu nimenea în întreg oraşul, afară de tine! Eri stoa*) răsuna de lauda adusă ţie. Erau adunate la discuţie mai mult ca treizeci persoane, iară când convorbirea din întâmplare ajunse până la punctul, că cine e cel mai bun om din Athena, cu toţii au fost de acord la numele tău!« — In timp ce spune asta şi altele de felul ei, îi ia un păr, fulg, din haină şi dacă vântul a suflat din întâmplare în părul aceluia un paiu, el îl ia şi zice: »Vezi, în două zile decând n'am fost la tine, ţi-s'a umplut capul de peri albi, şi cu toate astea în etatea ta, ai păr destul de negru«.—De cumva zice acela ceva, atunci provoacă pe ceilalţi să fie în linişte, iar dacă încetă cu vorbirea, strigă cât poate: »Eminent; escelentă vorbire«! De face apoi un »witz« rău, el râde din răsputeri, ba îşi ţine şi hainele la gură, ca şi când nu s'ar putea ţine de râs. Oamenii, cu cari se întâlnesc sunt provocaţi de el să fie în linişte, până când trece protectorul. El cumpără mere şi pere copiilor acestuia, li-le predă în faţa părintelui lor şi-i sărută esclamând plin de bucurie: »Ah dragilor copilaşi ai unui excelent părinte«! — Dacă îl însoţeşte la cumpărare în piaţa de ghete, el află că piciorul său e mult mai elegant, decât fasonul ghetei. Doreşte protectorul să şi viziteze vr'un pretin, el aleargă într'un suflet, îi vesteşte vizita şi apoi întorcându-se, zice: »Te-am anunţat«. El e în stare fără îndoială a se îngriji de cumpărături şi în târgul precupeţelor şi aleargă fără răsuflare pe lângă îndrăgitul său stăpân - protector.

La masă el e primul între oaspeţi, care laudă vinul zicând: »Ce masă delicată ai pregătit«! El ia o bucată de pe masă, esclamând în gura mare: »Intr'adevăr o delicatesă minunată«! Apoi întreabă, făcând pe curtezanul, dacă protectorul — gazda casei — nu simte cumva frigul sau dacă nu doreşte cumva un învăliş şi pe când întreabă de astea, el îi aruncă deja pe umeri o manta. Din când în când se apleacă spre el, îi şopteşte câte ceva la ureche şi nu-l părăseşte nici un moment din ochi, chiar dacă conversează cu alţii. In teatru el ridică curtenitor perina scaunului şi o aşează însuşi sub protectorul său »iubit«. Casa acestuia, zice el, e zidită în stilul cel mai frumos, moşia e aranjată escelent, iară portretul îi samănă de minune.

Nemulţumitul.

Nemulţumirea e plângerea, tânguirea neîncetată şi fără sens din partea aceluia, căruia i-se cuvine ceva.

Dacă prietinul său îi trimite o porţie de mâncare [1]), nemulţumitul zice aducătorului: »Ţi a părut rău pentru o lingură de supă şi o înghiţitură de vin şi de aceea nu m'ai chemat la masă«. De îl sărută amanta, el esclamă: »Cu toate astea nu ştiu, dacă mă ai aşa de drag la inimă?« El e mânios pe Dumnezeu, nu pentru că plouă, ci pentru că deja de mult ar fi putut ploua. Dacă găseşte pe stradă o pungă cu bani, îl auzi zicând: „Da, natural, o comoară n'am găsit încă nici-odată!« Când, după multă tocmeală, i-a succes să capete foarte ieftin un sclav dela vânzător, el cugetă: »Ar trebui să mă bucur, dacă aşi fi putut lua pe ieftin ceva deosebit!« Când i-se aduce vesela veste: Ţi-s'a născut un fiu! — el replică nemulţumit vestitorului: »Adaugă la acestea: şi cu el s'a dus jumătate din avere, şi atunci vorbeşti adevărul!«

Dacă are vre-un proces la tribunal şi ce-i mai mult l'a câşigat cu unanimitate de voturi, el face cu toate astea reproşuri advocatului său, că a lăsat neobservate o mulţime de baze importante de drept. Dacă prietinii săi au pornit o colectă [2]) pe sama lui, şi îi zice cumva unul din ei: »Ei, fi vesel, ferice!«, el replică atunci: »Pentru ce? ori doară pentru că fiecăruia trebue să înapoiez banii şi pe deasupra să fiu mulţumit, să mă revanşez, ca pentru vr'o mare binefacere?«

---

*) Stoa, numită şi „stoa poikile" e spaţioasa galerie de tablouri din Atena, mai târziu auditorul filozofilor numiţi după numele său stoici. Un loc pentru rendez-vous al Atenienilor. Aici şi înaintea schimbatorilor, comptoirele bancherilor antici, era cu deosebire locul de „taifas" alor toţi perdevară din clasele mai bune, în timp ce oamenii de rând se adunau în bărbierii şi cu deosebire în atelierele aşezate în piaţă, unde îşi povesteau unul altuia noutăţile zilei.

[1]) Era în general obiceiu în vechime, că dacă vre-un invitat nu putea lua parte la masă din oare-care motiv, atunci gazda casei îi trimitea mâncare acasă.

[2]) Pornirea colectelor, cu deosebire pentru sprijinirea prietinilor mai săraci, sau acelora, cari au ajuns momentan în strâmtoare — era lucru foarte practicat. Sprijiniţii trebuiau să se îndatoreze la primirea banilor, că aceia sumă o vor înapoia, îndată ce starea financiară le va permite.

Această leafă este asigurată din următoarele venite reale: din repartiţia pe care au achitat-o parochienii şi în anii trecuţi, din ajutorul asigurat pe base de acte din alodiul comunal şi din arânzile după unele pământuri ale bisericii. Aceste hotărâri vor fi prezentate sinodului parochial, care este convocat pe Duminica viitoare şi care — după cum suntem informaţi — va primi unanim această hotărâre.

Iată dar o comună din protopopiatul Braşovului, care a găsit o modalitate cinstită, pentru a asigura şcoalei româneşti, *caracterul şi limba strămoşească!*

Membrii comitetului parochial în frunte cu preotul lor T. Roşca, au marele merit, de-a fi salvat reputaţia protopopiatului Braşov, care, după părerea exprimată de protopopul tractual în recenta conferinţă învăţătorească, nu ar fi în stare să susţină în întreg protopopiatul, afară de Braşov, o singură şcoală din propriele mijloace! Iată însă că s'a găsit o comună, care a desminţit „informaţiunile“ dlui protopop şi a aflat căile şi mijloacele de a susţinea o şcoală românească fără ajutorul de stat; iar din faptul acesta rezultă, că acolo, unde sunt oamenii conştii de chemarea şi responsabilitatea ce o au faţă de neamul lor, se pot face lucruri mari.

Dorim numai parochienilor Hălchieni, să aibă parte de un învăţător harnic, care fiind pe viitor scăpat de miseriile materiale, să dea celor 64 copii o creştere bună românească, arătându-se vrednic de jertfele şi însufleţirea parochienilor.

*

In momentul încheierei numărului nostru de azi ne soseşte „Telegraful Român“ din Sibiiu, care publică următorul comunicat:

„Cerându-se din diferitele părţi ale arhidiecezei desluşiri cu privire la o conferenţă a învăţătorilor din protopopiatul Braşovului, în care s'ar fi constatat, că din întreg protopopiatul numai şcoalele din Braşov s'ar putea susţinea fără ajutor dela stat — venim a răspunde, că chiar dacă s'ar fi făcut aceea constatare din partea învăţătorilor, ea nu are nici o bază, pentrucă nu învăţătorii sunt chemaţi a constata şi a decide asupra susţinerii şcoalelor cu sau fără ajutor dela stat, ci în prima linie comitetele, sinoadele parohiale şi consistoarele noastre eparhiale. Suntem în poziţie de a aminti şi tocmai cu privire la comunele din părţile Braşovului, că credincioşii noştrii din fruntaşele comune Săcele, Feldioara, Preşmer, Râşnov, etc., vor susţinea şcoalele lor fără ajutor dela stat. Deci va fi bine ca învăţătorii noştri să nu-şi aroage ingerinţe în afaceri cari nu aparţin competenţei lor, ci să aştepte cu încredere hotărârile forurilor noastre bisericeşti, să se abţină dela orice consfătuiri şi constatări. Rugăm pe confraţii noştrii dela „Gazeta“ să ia notiţă de această declaraţie.“

Luăm cu mare bucurie act de comunicatul de mai sus, care, fiind desigur inspirat de forurile superioare competente bisericeşti, e menit să resfire îngrijirile juste şi nedumeririle, cari s'au ivit cu drept cuvânt în sufletele Românilor de pretutindeni, în urma faimoasei conferinţe învăţătoreşti din Braşov, despre care am relatat pe scurt.

Am avea numai o singură observare. Alăturea cu majoritatea învăţătorilor întruniţi în amintita conferenţă, dacă nu chiar în fruntea învăţătorilor, *a fost însuşi protopopul Braşovului*, care a declarat, că după informaţiunile d-sale nici o şcoală primară din acest protopopiat—afară doar de Braşov,—nu va fi în stare să'şi susţină din propriile mijloace şcoala. Prin urmare ce să zică învăţătorii, dacă însuşi protopopul tractual, şeful lor, debutează cu astfel de »informaţiuni« într'o conferinţă convocată de d-sa pentru a se consfătui într'o afacere atât de importantă precum este chestiunea susţinerei şcoalelor noastre primare?!

Şi Bucovinenii cer funcţionari în judecătorii şi pretutindeni, cari să înţeleagă limba poporului a cărui interese le conduc şi asupra sorţii căruia judecă. O fac asta mai stăruitor din prilegiul unui proces, înaintea Curţii cu juraţi, unde acuzatul român cunoştea numai limba sa, dintre 12 juraţi nici unul nu ştia româneşte, iar dintre judecători abia unul. Ajutor de tălmaci nu s'a întrebuinţat, juraţii puteau să înţeleagă numai acuza în nemţeşte a procurorului, şi acuzatul s'a ales cu o pedeapsă grozavă de mai mulţi ani închisoare.

Prusienii şi Maghiarii.

In legătură cu paralela din primul nostru articol de ieri, unde au fost puse în faţă părerile imperialismului maghiar, acuma la dominaţie, şi a opoziţiei maghiare, căzute dela dominaţie în opoziţie — mai dăm în traducere câteva pasaje, în chestia colonizării prusiene şi a copiei aceleia în Ungaria.

»Bud. H.« ...»Ţinem să punem în faţă naţionalităţilor noastre necredincioase, pilda polonă. Ele habar n'au de puterea deplină ce se poate desfăşura în interesul pentru siguranţa politică a unui stat. Se caute numai la colonizările lui Darányi, în urma cărora au ajuns la casă şi masă bună chiar şi unele familii de ale naţionalităţilor, şi să recunoască spiritul uman, de care se lasă conduse acele colonizări. Dar cu toate astea, să nu uite a se pregăti şi la alte vremuri, când statul maghiar, luând de seamă efectele nizuinţelor de distrămare, în vecini şi în parlament, nu se va mai mărgini la căile şi mijloacele de până acum«...

»Az Ujság«. S'a amintit eri, în resumat, ironicul răspuns al acestui ziar, la fantaziile de maimuţerie a imperialistului maghiar: »dar unde pui slăbănogia noastră faţă de puterea Prusiei organizate solid şi conduse cuminte?! Prusia are trei milioane de baionete şi cele mai perfecte tunuri!« Iată în continuare pasagiul: »Cu cât e mai slab şi mai atârnător un stat, cu atât mai moral şi mai consecvent caută să fie. Germania simte că nu-i avizată la nici una, de aceia stringe de gât pe polonii săi, îngrozindu-se în acelaş timp de volniciile maghiare.... Cu naţionalităţile noastre putem isprăvi în un singur chip: să adunăm o putere uriaşă, pe care dacă am întrebuinţa-o chiar după chipul prusienilor, nime în lume să nu se poată amesteca in treaba noastră. Acuma, se caută desnodămintele în viclene apucături de sfărnari, în scuiparea pe deputaţii naţionalişti, apoi în mituirea lor, în trânteli mărunte, în tăinuite buzunare de pantaloni, dincolo de Drava cu mituiri, pe urmă cu alegeri başibuzuceşti, se măguleşte opinia publică cu slăvirea lui Apponyi şi cu scrintirea lui Björnson, — în loc să-şi dea seama, că, în realitate, chestia naţionalităţilor este cântarul forţelor ce poate desfăşura naţiunea maghiară faţă de forţele naţionalităţilor. Chestia naţionalităţilor este cu atât mai gravă cu cât o mai slabă politica naţională maghiară... »(Urmează înainte, până la constatarea, că chestia naţionalităţilor *acum*, sub regimul naţional este mai gravă... de dragul concluziei!)

*

La cele spuse de »Az. U.« iar fi să mai adaugem: nu numai lipsa de trei milioane baionete împedecă pe »naţiunea maghiară« de a urma întru toate politica brutală a Prusiei. La noi doar baionetele se suplinesc cu braţe vânjoase şi cu *suflete* brutale. Altceva e la mijloc: Suntem săraci. Săracă şi sdruncinată economiceşte este ţeara noastră, cât cele 100 milioane, ce le cere Darányi dela »sângele lui Arpád« ar fi o sugere de vampir, ne-ar duce ţeara cu siguranţă la faliment economic!

Pentru »Bud. Hir.« de asemenea avem un răspuns. Adevărat, în unele părţi unde s'au făcut colonizări, au primit cevaşi ajutor şi unele familii româneşti. Dar ştiţi, cari sunt acelea? Preotul, învăţătorul, primarul, şi alt slujbaş pe care pretorele îl recomandă pentru »meritele sale patriotice«. Iar cât e pentru acţiunea de colonizare, în genere, dăm şi noi un sfat »imperialiştilor«: să grăbească cu ea până neputinţa noastră încă nu ştie esploata uriaşa nedreptate, ce se ascunde în acea acţiune, până încă nu s'au trezit la drepturile ce le compet şi pe cari au şi ele mijloace de a le realiza, massele băştinaşe din cutare ţinut, tot aşa de lipsite, chiar mult mai lipsite, decât nişte elemente aduse de peste hotare!

Proiectul anti-polon în dieta prusiană.

(Continuare).

Ministrul de agricultură *Arnim* protestează în contra afirmărei prelatului Jazdzewski, că guvernul nu vrea pacea cu Polonii. Istoria dovedeşte contrariul: Cu cât mai mult s'au împlinit dorinţele politice ale Polonilor, cu atât mai tare a crescut agitaţia pentru Marea-Polonie, care a scris pe steagul ei restabilirea imperiului polon.

Nu încape îndoială, lupta naţională trebue dusă la sfârşit. Germanii sunt faţă cu Polonii prin aceea în dezavantajiu, că Polonii *se înmulţesc mai tare. Asta e rădăcina puterei lor* şi nu pe terenul economic. De aceea e necesar ca ţara să fie colonizată cu Germani şi, dacă nu ni se vând de bună voie moşiile, să le expropiăm. Nu voim să isgonim din ţară ţărănimea polonă, ci voim numai să căpătăm pământul necesar pentru colonizare.

Spune apoi că guvernul se va feri de a se năpusti asupra singuraticilor Poloni şi sfârşeşte cu cuvintele: *Statul prusian, în interesul siguranţei germanizmului şi a limbei germane, nu poate tolera progresul Polonismului.*

Dep. *Dr. Porsch* (centru) condamnă proiectul guvernului din punctul de vedere al dreptăţii, zicând cu Windhorst: aceasta nu e o lege a păcii, ci o lege de luptă pe viaţă pe moarte! Toată politica de colonizare e o mare eroare, ea a adus în stagnare germanizarea Prusiei ostice. Proiectul guvernului e contrar şi constituţiei prusiene. Constituţia permite în anumite condiţiuni exproprierea, dar paragraful ei fundamental este: »Proprietatea e inviolabilă«. E rea politica, care tinde a goni pe oameni, de pe pământul lor. Gândiţi-vă numai la conzecenţe!

Ministru de justiţie *Dr. Beseler* zice, că exproprierea nu se cere pe bază de drept, ci din *consideraţiuni politice* şi în privinţă aceasta vor avea să hotărească factorii legislaţiei. *Constituţia se interpretează totdeauna în mod diferit*, după punctul de vedere al interpretatorilor. (Auziţi! auziţi!) Răspunderea pentru lege o au aceia, cari au fost cauza că s'a prezentat (!!?).

Contra, mai vorbeşte deput. *Kindler* (partidul popor-liberali).

Dep. de *Oldenburg* (conservator) este pentru o reorganizare a comisiei de colonizare şi nu aprobă întru toate proiectul şi sfârşeşte aşa: Domnilor Poloni! Indărătul D-voastră, zace îngropat imperiul polon, înaintea D-voastră stă statul prusian, care nu şi-a împlinit încă misiunea sa în lume. (Aplauze. Polonii fac sgomot).

In şedinţa de Sâmbătă a dietei prusiane, s'a manifestat în mod surprinzător puţin interes pentru proiectul anti-polon. Băncile erau partea cea mai mare goale. Numai când a vorbit polonul *Dziembowski* cu mult temperament s'a deşteptat interesul celor prezenţi. El zise între altele:

»Să ne ţinem de maxima: puterea primează dreptul (Macht geht vor Recht)? Nimeni din cei ce stau pe baza statului modern, nu va putea primi proiectul; el este revoluţionar, primul pas spre comunism, care asemenea şi-a înscris pe drapel exproprierea«.

Consiliarul de justiţie *Moeller*, din Coblenz, declară proiectul de anticonstituţional.

Desbaterea s'a sfârşit luându-se hotărârea de-a se preda proiectul unei comisiuni de 28 membri. Se prevede că în sânul acestei comisiuni *proiectul va fi supus mai multor schimbări.*

Cronica din afară.

Declaraţiile primului ministru rus în consiliul imperiului. In şedinţa de Sâmbătă a consiliului imperiului, Stolypin a cetit aceleaşi declaraţiuni ale guvernului, ca şi în Dumă. Consiliul a adoptat o ordine de zi declarând dorinţa de a colabora la executarea proiectelor guvernului, destinate a ameliora buna stare a populaţiunei şi a restabili buna ordine şi respectul legilor.

Rusia şi finanţele turceşti. Din Constantinopol se anunţă, că ambasadorul rus din localitate a atras atenţia guvernului turc şi în special a ministrului de finanţe asupra faptului, că impositele ce se luau de către poartă în vilaetele Atana, Castameniţi, Coria şi Siva, au fost anul acesta foarte neglijate de către perceptori, aşa încât ele nu au fost încasate. Totodată ambasadorul rus a atras atenţia, că chiar şi birul care se lua asupra oilor şi celelalte imposite din vilaetul Alepo, au rămas cu totul în urmă, fără a fi încasate. Aceasta probabil din cauza încurcăturilor, cari au împiedecat pe Turci să-şi vadă de administraţie. Protestul ambasadorului rus a fost motivat de faptul că la 1 Ianuarie trebue să se plătească guvernului rus suma de 350.000 lire turceşti. Ambasadorul şi-a exprimat temerea că această rată nu va putea fi achitată la timp din causa lipsei de bani. Guvernul turc a răspuns acestei note spunând că Rusia n'are să poarte nic

---

Distrasul.

Fiinţa distrasului, uluitului, constă în un anumit mutism al spiritului în vorbe şi în afaceri.[3]

Dacă distrasul a socotit ceva şi a ajuns la rezultat oarecum, el e gata să întrebe pe vecinul său? »Cât face asta?« De este cumva acuzat şi trebue să apară la un termin anumit, el îşi uită cu desăvârşire şi pleacă la ţară. In teatru adoarme şi rămâne singur singurel înapoi. Dacă a mâncat cumva prea mult şi trebue să se scoale noaptea pentru a eşi afară, el ajunge pe moşia vecinului unde e muşcat la tot cazul de câne. De a luat un lucru în mână şi l'a pus imediat apoi jos: el îl caută înzadar, neputându-l regăsi. Când i-se aduce vestea despre moartea vre-unuia dintre prietinii săi şi e rugat să ia parte la înmormântare, atunci făcând o faţă posomorâtă, tristă, cu lacrămi îl auzi esclamând: »Mă bucur din inimă!« Dacă i-se înapoiază vr'o datorie, el e în stare să aducă martori [să facă adecă pe datoraşul]; şi să dojenească iarna pe servitor, pentru că n'a cumpărat castraveţi. Pe copiii săi îi sileşte la luptă şi la fugă, până ce aceştia sunt obosiţi cu desăvârşire. Dacă din întâmplare îşi ferbe însuşi la ţară mâncare de linte, el pune de două ori sare în oală, făcând astfel inconsumabilă mâncarea. Dacă plouă, el cugetă: »La tot cazul se vor putea vedea minunat stelele astăzi!« De îl întreabă cineva: Câte cadavre crezi, că au fost aduse cu totul în cimiter? el îi replică: »Aşa de mult ne putem dori unul pe altul!«

3) Nu mutismul, ca atare, precum zice definiţia, ci o *momentană lipsă de spirit* este baza acestui caracter, o stare, în care respectivul uită cu desăvârşire; şi fără de a şti, el zice sau face contrariul dela ceea-ce de fapt ar trebui să facă.

Flecărirea.[1]

Flecărirea constă în vorbă multă fără nici un înţeles.

Flecarul se aşează lângă cineva, pe care absolut nu-l cunoaşte, şi-i ţine prima dată o vorbire de laudă la adresa propriei sale soţii; apoi îi istoriseşte ce a visat în ultima noapte; trece apoi bucată de bucată în revistă mâncările pe cari le-a mâncat azi. Apoi, în caz că merge geşeftul, ajunge să vorbească între altele, că totuşi lumea pe zi ce merge devine tot mai rea şi că bucatele s'au scumpit din nou în piaţă iară în oraş sunt foarte mulţi străini; apoi povesteşte, că marea va fi iarăşi navigabilă la serbarea lui Dionysos,[2] şi că, dacă va trimite Dumnezeu ploae, aceasta va cădea de tot bine câmpului; apoi că în proximul an află de bine să-şi cultive câmpul; a fost în general un an cu nevoi grele şi Damippos a aprins lumina cea mare la Misterii[3]; numără apoi câte columne are Odeonul[4] şi »Eri, zice apoi, am luat un vomitiv«. »Ce zi avem oare azi?« Şi »Misteriile, obsearvă el, cad în Septemvrie, în Octomvrie sunt Apaturiile[5] iară sărbătoarea rurală a lui Dionysos va fi în Decemvrie«. Dacă a stat odată omul de vorbă cu el, atunci nu mai înceată cu vorba. —

1907 XI/30. *I. Lupan.*

1) Acest caracter se poate întitula fără îndoială şi altcum: vorbăreţul, limbutul, gură spartă, şi altele numiri mai comune, mai triviale i-se pot atribui. Caracteristica lui este întrebuinţarea peste măsură a limbei şi ca atare are un punct comun cu guralivul. Deosebirea între aceste două caractere este: flecarul e nevinovat, nu caută nici când ceartă şi nu umblă după deşertăciune, e mulţumit dacă află pe cineva care îl asoultă sau ba la fleacurile lui; guralivul e arogant, el vrea să fie ascultat singur şi ia cuvântul ori oni, când se amestecă în vorbele lui. Amândoi la olaltă sunt foarte neplăcuţi; primul plictiseşte prin flecuire, al doilea supără prin aroganţă.

2) Serbările lui Dionysos erau ţinute în Martie.

3) »Misterii“ se numia serbătoarea de 9 zile a zeiţei Ceres, la care avea loc o procesiune nocturnă cu facle.

4) Odeon era sala pompoasă, zidită de Pericles, destinată întrecerilor musicale.

5) »Apaturiile« erau sărbătoarea de 3 zile în onoarea lui Dionysos.

o grijă, deoarece rata de despăgubire va fi plătită neapărat la termen.

Budgetul războiului în camera franceză. Camera a discutat Sâmbătă budgetul răsboiului. Deputatul *Meslier* socialist a afirmat între altele, că armata ține recordul mortalității în Europa. Meslier blamează modul de recrutare care este deplorabil și critică reaua stare higienică a trupelor. Dep. *Cheron* răspunde, că administrațiunea se preocupă mai ales de sănătatea soldatului. Mortalitatea a diminuat considerabil de la 1875. In ce privește starea sanitară a armatei franceze ea vine imediat după a Germaniei și înaintea stărei sanitare a Italiei, Rusiei, Austro-Ungariei, Spaniei și Statelor Unite. Refacerea generală a casarmamentului în toate corpurile a fost prescrisă.

Ministrul de răsboiu *Picquart*, precisând pre edentele sale explicatiuni privitoare la demersurile generalilor Hagron și Michel declară, că ele nu au fost nicidecum dictate de preocupări politice. Cei doi generali au plecat în mod corect, concepțiunile lor personale, nepermițându-le să accepte răspunderile funcționarilor lor. Generalul Hagron a fost de altfel înlocuit printr'un ofițer de mare valoare.

O nouă acțiune a bandelor grecești în Macedonia. Din Salonic să anunță, că autoritățile militare de acolo au aflat că în apropiere de Larissa, trei ofițeri greci și cu 600 comitagii greci sunt gata să treacă granița turco-greacă pentru ca împărțiți în bande câte 200 inși să atace satele bulgare din vilaetul Monastir. Afară de aceasta se spune că doi ofițeri sârbi din statul-major, cutreeră Macedonia, travestiți ca negustori de vite si că au plecat prin Ueskueb la Köpruli și Salonic.

STIRILE ZILEI.

— 20 Noemvrie v.

La alegerile pentru congregația comitatului Brașov, cari s'au făcut astăzi în Scheiul Brașovului, au fost aleși aproape cu unanimitate de voturi următorii membrii: Vasile Voina, protopop, Dr. Vasile Saftu, paroch, Ioan Lengeru, advocat, Nicolae Bogdan, profesor și Mihail Russu, not. pens.

Băncile noastre în 1906. După bilanțurile primite dela 116 institute de credit și de 11 însoțiri Raiffeisen, s'a întocmit bilanțul general al institutelor noastre de bani, pe anul 1906, din care scoatem aci câteva date. Activele sunt pe acest an de 128,645,980 cor., *urcându-se* cu 18,141,464 cor., față de anul precedent. Capitalul social este de peste 13 milioane cor. — urcarea 827·350 cor. Fondul de rezervă 6.170,600 cor. — urcarea 1.154,212 cor. *Fondul de binefaceri* 164,799 cor. — urcarea 12,733 cor. Profitul net 2,476,950 cor. — urcarea 191,647 cor. Escontul s'a urcat cu peste 11 milioane, față de anul precedent. Imprumuturile hipotecare sunt asemenea în considerabilă creștere. Realitățile băncilor reprezintă o valoare de aproape 3 și $^{1}/_{2}$ mil. Spre fructificare este depusă o avere națională de 66,910.000 cor. cu însemntă creștere față de trecut. — Mai multe institute de bani avem în comitatele Sibiiu (27), Caraș-Soverin, Hunedoara, Bistrița-Năsăud, Timiș (14). Numai câte unul în: Mureș-Turda, Cenad, Ciuc. Nici unul în Maramureș.

Jubileul Papei. In 18 Nov. anul viitor Papa Piu X., va serba al 50-lea an de preoție. Slujba ce va oficia el la acea aniversare se chiamă »liturgia de aur«. Pentru liturgia de aur se fac de pe acuma mari pregătiri. Se fac colecte în stil mare cu banul (sfântului Petru) și se vor dărui prețioase scule...

Spre comunism. Cu începerea noului an, va fi pusă în ființă și în Brașov o bucătărie comună, al cărei plan agită acuma de un an pe locuitorii diferitelor orașe din țara noastră. Regulamentul s'a fixat deja, mai rămâne alegerea biurourilor. După regulament, »acționarii« bucătăriei comune, vor avea în toată ziua trei feluri de mâncare la prânz, și un fel, friptură, la cină. Joia și Dumineca patru feluri. O porție, suficientă pentru doi oameni mari și un copil — un litru supă, $^{3}/_{4}$ klgr. carne, un litru zarzavat, și prăjitură în proporție! — va costa 80 cor. la lună. Mai este de plătit, la început, pentru vase, 16—20 cor. taxă de înscriere.

Ministrul instrucției publice din România a fost silit să oprească mai multe manuale școlare scrise în limba maghiară, pline de cuvinte injurioase pentru Români. Totodată a dat decret, în care pretinde aprobare ministerială, pentru ori ce manual, la toate școalele particulare.

Basarabia n'a trimis nici un deputat român în Duma rusească, după cum aflăm din o scrisoare trimisă lui »N. Rom.« Intre cei nouă deputați, câți are drept a alege Basarabia, se găsesc toate corciturile de neamuri leșești, armene, ovreești, grecești, etc. Unul singur, deputat al țărănimei știe abia ceva românește. Veneticii aceștia nu sunt măcar prietini ai Românilor.

Dela societatea meseriașilor români din Blaj. Comitetul Societății meseriașilor din Blaj după pilda anului trecut va ținea și în anul acesta conferințe împreunate cu declamări în fiecare Dumineca din sesonul de iarnă. — Inaugurarea conferențelor a avut loc Dumineca în 1 Decemvrie prin Reverendissimul domn canonic Dr. Augustin *Bunea*, la oarele 5 d. a. în sala casinei române.

Deschiderea noului spital de ochi din Brașov. Eri în 2 Dec. 1907 au fost instalați în noul spital de ochi, situat în Scheiu, strada Caterinei Nr. 4, 34 bolnavi de ochi și astfel s'a inaugurat activitatea binefăcătoare în acest institut umanitar. Medicul dirigent al spitalului s'a folosit cu mare satisfacțiune de această ocaziune, spre a exprima magistratului orășenesc și membrilor reprezentanței orășenești cea mai călduroasă mulțumită pentru marea bunăvoința, cu care au sprijinit totdeauna spitalul de ochi al statului, în timp de 51 de ani, de când există. In timp de 23 de ani, din anii 1865—1888 spitalul de ochi a fost instalat în odăile din mansarda asilului orășenesc de infirmi, pentru o chirie foarte mică și a funcționat în fiecare an în lunile Maiu până la Septemvrie.

In anul 1903, la 1 Octomvrie, spitalul de ochi, care cu începere din 1 Martie 1889 a fost deschis pentru bolnavi în decursul anului întreg, a fost instalat în un edificiu al orașului, în strada Caterinei Nr. 4, unde a rămas până la 30 August 1906. In anul acesta s'a mutat iarăși în alt edificiu al orașului, în Târgul cailor Nr. 18, unde a rămas până în ziua de astăzi.

Reprezentanța orașului și-a manifestat bunăvoința față de spitalul de ochi nu numai oferindu-i de repețite-ori și în condiții favorabile localuri potrivite, ci și atunci, când statul a decis de a clădi un spital special, pentru bolnavii de ochii, a contribuit foarte mult la realizarea acestui plan. In ședința din 12 Ianuarie 1905 on. reprezentanța a decis în mod marinimos, ca să cedeze în mod gratuit statului, terenul de clădit din strada Caterinei Nr. 4, spre a clădi un spital de ochi. Astfel a fost posibil ca după o existență provizorie de 51 ani, să se clădească un spital după toate recerințele moderne, în care bolnavii de ochi din Brașov și cei din regiunile mai apropiate și mai depărtate de Brașov să fie tratați de medici oculiști, care stau la înălțimea chemării lor.

Esceptional! »Tribuna« din Arad, scrie, că, în urma intervenției ministrului de honvezi, tribunalul dela Orade, a pus termin de urgență procesului ei pentru articolul în chestia măcelului de la Pănade. Ungurește se zice la asta: »soron kivül!«

Cam așa comandaseră și sergenții de la Pănade și Christian, puțin mai după temperamentul lor: rajta!

Congresul panslavist, care s'a ținut mai pe urmă acuma-s 40 de ani, și pe care evenimentele perândate de atunci l'au desmințit, va avea iarăși loc în vara viitoare. Profesorul universitar, Borfenco, din Moscova, a dăruit 100.000 ruble pentru cheltueli. Polonii probabil se vor reținea și acum, din Austria însă vor lua parte mai mulți deputați bohemi.

Ei între ei. Apărătorul lui Lengyel Z., cunoscutul Vázsonyi, a cerut cercetare disciplinară în contra procurorului *Selley*, fiindcă se lasă »influințat«. Asta se întâmplă după ce Polonyi ceruse delegarea unei judecătorii provinciale. — Primul act al marelui proces, acuma decurge în fața tribunalului din Pesta.

Progrietățile congregațiilor din Franța se vând anevoie, căci biserica a afurisit pe cei ce ar cuteza să le cumpere. Ele fac un miliard de lei și ceva. Congregațiile au dus peste graniță averea mișcătoare, au pus ipoteci pe nemișcătoare, și-au micșorat prin toate mijloacele activul. Cheltuielile urmăririlor se urcă la un milion de lei.

Doctoratul în drept, la universitatea din București este întrodus prin confirmație definitivă. Inscrierile se încep deja. Este interesant, că se grăbesc a face doctoratul și bărbați cari au absolvit mai de mult universitatea.

Moștenirea lui B. P. Hașdeu. Principele Ferdinand, moștenitorul de tron al României, a încredințat pe administratorul domeniilor coroanei, d-l Kalinderu, să facă declarație înaintea executorilor legatari, că nu voiește să primească averea răposatului B. P. Hașdeu, lăsată prin testament principelui. Acea avere este misteriosul castel spiritist »Iulia Hașdeu«, din Câmpina, destinat a fi prefăcut în templu și muzeu spiritist.

Concert. Dumineca seara publicul brașovean a avut parte de o audiție muzicală da rară valoare artistică. D-nii *Fr. Schorg*, *H. Daucher*, *P. Miry*, *I. Gaillard*, cari se numesc quartetul de la Bruxella, în cutreierarea lor prin orașele din Ungaria, au avut norocoasa ideie, de a da măcar un singur concert, cercetat cu îmbulzeală și ascultat cu deosebită pasiune, și în Brașov. Au executat — trei vioare (una cobză) și un violoncel — piesele cele mai de seamă ale lui Beethowen, Schubert și Tschaikowsky, deslănțuind entuziasmul cu deosebire în un »Presto« celui de al doilea și în un »Andante cantabile«, cu surdina, al celui din urmă. Se disting și pot fi populari mai ales pe urma unui cântec armonios, fin, delicat, nuanțat, până la capăt.

Artiști asfixiați pe scenă. Se anunță din Valencia că, la prima reprezentație a operei »Walkyre«, de Wagner, era să se întâmple o gravă nenorocire. Mașina care, în ultimul act, trebuia să producă focul vrăjit, n'a putut funcționa. S'a recurs atunci la întrebuințarea de foc bengal, care din cauza desvoltărei prea mare de fum era cât pe ce să asfixieze pe artiști. Titulara rolului principal a fost scoasă fără cunoștință din mijlocul flacărilor și numai după îndelungate sforțări medicii reușiră s'o readucă la viață.

Balonul dirigiabil »Patrie« luat de vânturi. Pe când se repara balonul dirigiabil »Patrie« care suferise avarii la Souhesmes, un vânt puternic smuci balonul din mânile celor 200 oameni ce-l țineau pentru a-l duce în garaj. Oamenii au fost târâți vre-o 400 metrii și numai atunci l'au scăpat.

Pentru micșorarea scumpetei, conziliul comunal din Fiume cere următoarele măsuri: 1. Importul de carne sau de animale din Sârbia și din România. 2. Importarea carnei din Argentinia. 3. Scărițarea impositelor puse pe zahăr. 4. Măsuri luate în interesul peștilor și a broaștelor țestoase. 5. Soiuri bune de iepuri de casă pentru prăsilă, — și altele, și mai locale.

Foametea în Albania. Se telegrafiază din Constantinopole, că din cauza iernei excesiv de grea, care domnește aici și mai ales din cauza proastei recolte din toamna aceasta, populația săteană din Albania a început să sufere de lipsă de hrană. Foametea se întinde din ce în ce mai mult și mulți își vând vitele pe prețuri ridicole, lipsindu-le nutrețul. Tot din pricina crizei acesteia au început să se agite acuma și albanezii din Scutary, făcând demonstrații cari pun în mare încurcătură autoritățile respective.

Rolul Națiunilor latine în istoria latină.

Vineri seară, în sala Ateneului din București și în fața unui public de elită, d. *Gaston Dechamps*, redactor la marele ziar parizian »Le Temps«, (în calea sa spre București vizitase și parlamentul din Budapesta, când a fost prezintat ministrului Apponyi, care se întreținuse timp mai îndelungat cu el), și cunoscutul literat francez, a vorbit despre, »Rolul Națiunilor latine în istoria civilizației«.

După ce mulțumește publicului și amicilor săi personali, cari i-au facilitat ocaziunea de a vorbi în România, conferențiarul spune că nu va vorbi despre țara sa, de oarece este încredințat că Românii cunosc foarte bine Franța; ba poate o cunosc mai mult decât ar trebui chiar, dat fiind că în România ca și în Franța se citesc printre altele și multe cărți de literatura trivolă cari, n'ar fi trebuit nici odată să fie scrise. Franța înainte de toate este țara în cara se lucrează. Literatura franceză a străbătut dincolo de frontiere și a propagat ideia latină nu numai prin țările vecine dar chiar în depărtata Românie, care abia după ce a suferit atâtea nemeritate nedreptăți, a ajuns acolo unde este. O probă este marea revoluție franceză, ale cărei efecte se simțiră și în Carpați.

Ceea ce a făcut forța literaturei franceze a fost *Idealul Latin*, care s'a impus în toată lumea mulțumită faptului că în el, ideia de autoritate se armonizează cu ideia de libertate. Acest ideal nu se adresează numai unui om ci întregei omeniri, tutulor celor cari simt, gândesc sau suferă. După căderea imperiului roman, literatura și idealul latin părură pentru un moment că vor dispare. Ideia latină însă a rămas ca o pasăre rănită, care deocamdată sboară greoiu, dar care mai târziu capătă din nou forțe și'și ia sborul mai sus spre soare. Ideia latină și-a găsit primul adăpost în Imperiul Bizantin, apoi în Italia în timpul renașterei și apoi pe malurile Senei în timpul lui Pierre Ronsard, care dădu literaturei franceze forța să ducă mai departe idealul Latin.

Trece în revistă marii scriitori francezi din secolul al XVII-lea și vorbește cu mare entusiasm de *Grigore Alexandrescu*, ale cărui idei se adapă dela aceleași surse ca și literații francezi, comtimporani lui. Grigore Alexandrescu conform idealului latin s'a adresat întregei omeniri. Literatura lui este umanitară și nu locală.

Aceasta este calitatea cea mai de căpetenie a oricărei literaturi. Scriitorii nordului cu toată personalitatea lor înainte de toate sunt umanitari. Geniul unei literaturi constă în a *naționaliza ideile universale și a universaliza ideile naționale.*

Conferențiarul a fost dese ori întrerupt de aplauze sgomotoase. *v-l.*

ULTIME STIRI.

Budapesta, 3 Dec. In ședința de ieri a Camerei ungare, Földes și Szterényi au răspuns învinuirilor aduse cu grămada de P. Sándor. Cel dintâiu contestă ca și cum guvernul actual s'ar fi pus în calea pretenziunilor partidului kossuthist, pentru banca națională. Cel de al doilea, spune că forma de convenție economică cu Austria, nu se derivă de pe vremea lui Vöröss, ci de pe a lui — Șt. Tisza! (A fost din resputeri aplaudat.) Kossuthistul S. Kelemen, ia în apărare pactul, iar democratul M. Pethő îl combate, împreună cu disidentul St. Pilisi. Acesta stârnește adevărată furtună, când ajunge să spună că trebue ridicate salarele ofițerilor. Din toate părțile strigă: „numai dacă armata e maghiară"!! Bătrânul Thaly Kalman strigă indignat: „Cum poate vorbi astfel, unul cu program independist"! — și părăsește ostentativ sala, între aplauze.

Budapesta. 3 Dec. In procesul Polonyi-Heltai, — primul ciclu al proceselor de acuză cu mituire — Heltai a fost pedepsit cu 200 cor. și 14 zile pentru calomnie, iar Komlos cu 60 cor.

Posta Redacției.

I. L-n, Dobrițin. Pentru foiletonul ce publicăm astăzi din îngrijirea d-tale, îți mulțumim cu deosebire. Cât se cetește de interesant și de ușor — lucrarea unui filosof grec! — va face plăcere multora. Vor observa, cred, ceia ce d-ta de sigur ai observat, că în aceste lucrări e zugrăvită societatea noastră, — și cât de încet se învârte roata vremei. Termenii de s'au mai schimbat puțin: bunioară »lingușirea« lui Theophrast astăzi se chiamă »complesanță«, și s'a desăvârșit în un adevărat sistem, sub numirea de »etichetă"! Mai dă ceva din acest fel. Salutări.

T. Cocișiu, înv. Adresa d-voastră este completă dacă scriem Alsófild. Kolozsm.?

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 29 Novembrie 1907.

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	Valuta în fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	20	—
„	Grâu mijlociu . . .	19	—
„	Grâu mai slab . . .	18	—
„	Grâu amestecat . .	17	—
„	Sĕcară frumósă. . .	15	—
„	Sĕcară mijlocia. . .	14	—
„	Orz frumos	9	—
„	Orz mijlociu. . . .	8	—
„	Ovĕs frumos. . . .	7	—
„	Ovĕs mijlociu . . .	6	—
„	Cucuruz	9	—
„	Mălaiu (meiu) . . .	10	—
„	Mazăre.	15	—
„	Linte	33	—
„	Fasole	13	—
„	Sĕmênță de in . . .	20	—
„	Sĕmênță de cânepă .	19	—
„	Cartofi.	2	80
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	1	16
„	Carne de porc . . .	1	20
„	Carne de berbece. .	—	72
100 kil.	Sĕu de vită prospet.	40	—
„	Sĕu de vită topit	62	—

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și cand pe timp mai îndelungat sau lunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. **Mureșianu**, Brașov.